

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MANJINSKIM PRAVIMA I SLOBODAMA

Član 1

U članu 11 stav 2 riječi „prema rezultatima dva posljednja uzastopna popisa“ zamjenjuju se riječima „prema rezultatima dva uzastopna popisa 2011. i 2023. godine“.

U stavu 3 poslije riječi „korišćenje jezika u upravnom i sudskom postupku i u vođenju upravnog i sudskog postupka,“ dodaju se riječi „na lokalnim javnim medijima,“.

Član 2

U članu 12 stav 3 poslije riječi „čiji je osnivač Crna Gora“ dodaju se riječi „ili lokalne samouprave“.

U stavu 4 riječ „jednom“ zamjenjuje se riječima „dva puta“.

Član 3

U članu 13 stav 6 riječi „sa kojom zajedno žive“ brišu se.

Član 4

U članu 18 stav 2 riječ „opština“ zamjenjuje se riječima „lokalna samouprava“, a poslije riječi: „u skladu sa zakonom“ dodaju se riječi „kojim se reguliše oblast obrazovanja“.

Član 5

U članu 22 stav 2 poslije riječi: „u javnoj kontroli vlasti“ dodaje se zarez i riječi: „shodno načelu srazmjerne zastupljenosti“.

U stavu 3 riječi „vladinim i nevladinim organizacijama“ zamjenjuju se riječima „vladinim i nevladinim udruženjima, organizacijama i ustanovama i akademskim zajednicama“.

Član 6

U članu 25 stav 1 riječi „lokalne uprave“ zamjenjuju se riječima „lokalne samouprave, u skladu sa zakonom“.

U stavu 2 riječi „kadrovska pitanja“ zamjenjuju se riječima: „upravljanje kadrovima“.

Član 7

U članu 26 stav 1 poslije riječi „državnih organa“ dodaju se riječi „i organa lokalne samouprave“.

Član 8

U članu 28 poslije riječi „je dužna da“ dodaje se zarez i riječi „poštuje načelo srazmjerne zastupljenosti“.

Član 9

U članu 29 stav 2 alineja 3 mijenja se i glasi „pitanja koja se tiču očuvanja jezika, kulture i nacionalnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica“.

U stavu 2 poslije alineje 3 dodaje se alineja 4 koja glasi „pitanja koja se odnose na očuvanje ekonomskog statusa i blagostanja građana u sredinama sa značajnim brojem stanovnika pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica“.

Član 10

U članu 32 stav 2 poslije riječi „u skladu sa zakonom“ dodaje se zarez i riječi „kojim se reguliše poreska politika Crne Gore“.

Član 11

U članu 33 stav 5 mijenja se i glasi „Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice čine članovi po funkciji: poslanici i članovi Vlade iz reda odnosnog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, predsjednici opština, predsjednik glavnog grada Podgorica, predsjednik prijestonice Cetinje, predsjednici skupština opština, predsjednik skupštine glavnog grada Podgorica, predsjednik prijestonice, predsjednici stranaka zastupljenih u Skupštini Crne Gore, skupštini opštine, skupštini glavnog grada Podgorica, skupštini prijestonice Cetinje, iz reda odnosnog manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice“.

U stavu 14 riječi „0,05%“ zamjenjuju se riječima „0,15%“.

Član 12

U članu 33a stav 2 riječi „do 31. januara“ zamjenjuju se riječima „do 20. februara“.

Član 13

U članu 35a stav 1 poslije riječi „na lični zahtjev“ dodaje se tačka-zarez i nakon toga slovo „i“ i nova alineja koja glasi „u slučaju smrti“.

Član 14

U članu 36b dodaje se stav 5 koji glasi „Član Upravnog odbora ima pravo na mjesečnu novčanu nakadu za rad u Upravnom odboru Fonda u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i na naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti člana Upravnog odbora“.

Član 15

U članu 36č stav 1 alineja 3 riječi „Savjet za visoko obrazovanje“ zamjenjuju se riječima „Nacionalni savjet za obrazovanje“.

Član 16

U članu 36d stav 1 poslije riječi „za obavljanje funkcije;“ briše se slovo „i“, a poslije riječi „na lični zahtjev“ dodaje se tačka zarez i slovo „i“ i nova alineja koja glasi „ako trajno izgubi radnu sposobnost za vršenje funkcije člana upravnog odbora“.

Član 17

U članu 36dž stav 3 riječi „VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i tri godine radnog iskustva“ zamjenjuju se riječima „najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje osam godina radnog iskustva od čega dvije godine na poslovima rukovođenja, ili najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje osam godina radnog iskustva od čega tri godine na poslovima rukovođenja“.

Član 18

U članu 36đ alineja 9 briše se.

Član 19

U članu 36h stav 1 poslije riječi „Fond“ dodaje se zarez i riječi „do 31. marta tekuće godine“.

Član 20

U članu 36i stav 5 poslije riječi „i drugih manjinskih nacionalnih zajednica“ dodaje se zarez i riječi „predsjednici savjeta i njihovi srodnici u pravoj liniji“.

U stavu 6 poslije riječi „dva projekta“ dodaje se zarez, riječ „ili“ zamjenjuje se riječju: „odnosno“, a poslije riječi „u iznosu od“ dodaje se riječ „najviše“.

Član 21

U članu 36 stav 1 riječ „VII1“ zamjenjuje se riječju „VI“ i riječ „ili“ zamjenjuje se riječju: „i“.

Član 22

U članu 36lj stav 1 poslije riječi „za obavljanje funkcije člana komisije za vrednovanje;“ briše se slovo „i“ i dodaje nova alineja koja glasi „ako nesavjesno obavlja rad“ nakon čega se dodaje tačka zarez i slovo „i“.

Član 23

U članu 38 stav 1 riječ „razvoja“ zamjenjuje se riječju „unapređenja“.

Član 24

Član 44 briše se.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja posebnih manjinskih prava.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o manjinskim pravima i slobodama donešen je 2006. godine, sa ciljem da uredi oblast posebnih - manjinskih prava i sloboda. U međuvremenu, bitne okolnosti vezane za društvene promjene i promjenu državno-pravnog statusa Crne Gore uslovile su donošenje novog ustavnog akta i taksativno određenje posebnih prava i sloboda manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika (član 79 i 80 Ustava Crne Gore).

Prije stupanja na snagu Ustava Crne Gore, odlukom Ustavnog suda Crne Gore U.br.53/06 od 11. jula 2006. Godine, stavljene su van snage odredbe člana 23 i 24 ovog Zakona, sa obrazloženjem da se tim odredbama narušava princip jednakosti u ostvarivanju manjinskih prava i sloboda, te princip jednakosti u ostvarivanju biračkog prava, kao jednog od temeljnih ljudskih prava i sloboda. Posljednjim novelama izbornog zakonodavstva ova oblast je uređena posebnim zakonom, kao što su i neke druge oblasti uređene posebnim zakonima.

Izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama izvršene su tri puta, i to: 2007., 2011. i 2017. godine.

Osnovni razlozi za donošenje ovog zakona usmjereni su ka intervenciji u dijelu institucionalne podrške ostvarivanju manjinskih prava i sloboda, unapređenju ostvarivanja manjinskih prava na lokalnom nivou, unapređenja saradnje manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sa vladinim i nevladinim udruženjima, organizacijama i ustanovama i akademskim zajednicama, u zemlji i inostranstvu, poštovanja načela srazmjerne zastupljenosti, očuvanju kulture i ekonomskog statusa i blagostanja građana u sredinama sa značajnim brojem stanovnika pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, iznosa sredstava za finansiranje savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, unapređenja raspodjele sredstava od strane Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Prilikom izrade teksta nacрта ovog Zakona vodilo se računa o preporukama Venecijanske komisije.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EU I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama je usaglašen sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i drugim dokumentima donijetim pod okriljem Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope, a posebno:

- Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima iz 1948. godine;
- Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine;
- Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine;
- Međunarodnom konvencijom o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije iz 1965. godine;
- Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. i Protokolom broj 12 uz Konvenciju iz 2000. godine;
- Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina iz 1995. godine;
- Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima iz 1992. godine;
- Konvencijom o eliminaciji svih oblika rasne diskriminacije iz 1965. godine;
- Deklaracijom o pravima pripadnika nacionalnih, etničkih, vjerskih i jezičkih manjina iz 1992. godine;
- Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966. godine.

Takođe, principi na kojima se temelji ovaj zakon imaju za cilj implementaciju principa nediskriminacije sadržanog u članu 21 Povelje o Evropske unije o temeljnim pravima, prema kojoj je zabranjena svaka diskriminacija po osnovu pola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog porijekla, genetskih karakteristika, jezika, vjeroispovjesti ili uvjerenja, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovnog stanja, rođenja, invalidnosti, starosne dobi ili seksualne orijentacije.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 11 stav 2 riječi: „prema rezultatima dva posljednja uzastopna popisa“ zamjenjuju riječima: „prema rezultatima dva uzastopna popisa 2011. i 2023. godine“, a u stavu 3 poslije riječi: „korišćenje jezika u upravnom i sudskom postupku i u vođenju upravnog i sudskog postupka“, dodaju riječi: „na lokalnim javnim medijima,“;
- U članu 12 stav 3 poslije riječi: „čiji je osnivač Crna Gora“ dodaju riječi: „ili lokalne samouprave“, a u stavu 4 riječ „jednom“ zamjenjuje riječima „dva puta“.

Članom 2 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 13 stav 6 brišu riječi: „sa kojom zajedno žive“.

Članom 3 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 18 stav 2 riječ „opština“ zamjenjuje riječima: „lokalna samouprava“, a poslije riječi: „u skladu sa zakonom“ dodaju riječi: „kojim se reguliše oblast obrazovanja“.

Članom 4 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 22 stav 2 poslije riječi: „u javnoj kontroli vlasti“ dodaje zarez i riječi: „shodno načelu srazmjerne zastupljenosti“.;
- U stavu 3 riječi: „vladinim i nevladinim organizacijama“ zamjenjuju riječima: „vladinim i nevladinim udruženjima, organizacijama i ustanovama i akademskim zajednicama“.

Članom 5 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 25 stav 1 riječi: „lokalne uprave“ zamjenjuju riječima: „lokalne samouprave, u skladu sa zakonom“.
- U stavu 2 riječi: „kadrovska pitanja“ zamjenjuju riječima: „upravljanje kadrovima“.

Članom 6 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 26 stav 1 poslije riječi: „državnih organa“ dodaju riječi: „i organa lokalne samouprave“.

Članom 7 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 28 poslije riječi: „je dužna da“ dodaje zarez i riječi: „poštuje načelo srazmjerne zastupljenosti“.

Članom 8 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 29 stav 2 alineja 3 mijenja i glasi: „pitanja koja se tiču očuvanja jezika, kulture i nacionalnog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica“.;
- U stavu 2 poslije alineje 3 dodaje alineja 4 koja glasi: „pitanja koja se odnose na očuvanje ekonomskog statusa i blagostanja građana u sredinama sa značajnim brojem stanovnika pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.“.

Članom 9 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 32 stav 2 poslije riječi: „u skladu sa zakonom“ dodaje zarez i riječi: „kojim se reguliše poreska politika Crne Gore“.

Članom 10 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 33 stav 5 mijenja i glasi: „Savjet manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice čine članovi po funkciji: poslanici i članovi Vlade iz reda odnosno manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, predsjednici opština, predsjednik glavnog grada Podgorica, predsjednik prijestonice Cetinje, predsjednici skupština opština, predsjednik skupštine glavnog grada Podgorica, predsjednik prijestonice, predsjednici stranaka zastupljenih u Skupštini Crne Gore, skupštini opštine, skupštini glavnog grada Podgorica, skupštini prijestonice Cetinje, iz reda odnosno manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice.“;
- U stavu 14 riječi: „0,05%“ zamjenjuju riječima: „0,15%“.

Članom 11 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 33a stav 2 riječi: „do 31. januara“ zamjenjuju riječima: „do 20. februara“.

Članom 12 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 35a stav 1 poslije riječi: „na lični zahtjev“ dodaje tačka-zarez i nakon toga slovo „i“ i nova alineja koja glasi: „u slučaju smrti“.

Članom 13 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36b dodaje stav 5 koji glasi: „Član Upravnog odbora ima pravo na mjesečnu novčanu naknadu za rad u Upravnom odboru Fonda u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i na naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti člana Upravnog odbora“.

Članom 14 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36č stav 1 alineja 3 riječi: „Savjet za visoko obrazovanje“ zamjenjuju riječima: „Nacionalni savjet za obrazovanje“.

Članom 15 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36d stav 1 poslije riječi: „za obavljanje funkcije;“ briše slovo „i“, a poslije riječi: „na lični zahtjev“ dodaje tačka zarez i slovo „i“ i nova alineja koja glasi: „ako trajno izgubi radnu sposobnost za vršenje funkcije člana upravnog odbora“.

Članom 16 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36dž stav 3 riječi: „VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i tri godine radnog iskustva“ zamjenjuju riječima: „najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje osam godina radnog iskustva od čega dvije godine na poslovima rukovođenja, ili najmanje VI nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje osam godina radnog iskustva od čega tri godine na poslovima rukovođenja“.

Članom 17 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36đ alineja 9 briše.

Članom 18 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36h stav 1 poslije riječi: „Fond“ dodaje zarez i riječi: „do 31. marta tekuće godine“.

Članom 19 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36i stav 5 poslije riječi: „i drugih manjinskih nacionalnih zajednica“ dodaje zarez i riječi: „predsjednici savjeta i njihovi srodnici u pravoj liniji“.
- U stavu 6 poslije riječi: „dva projekta“ dodaje zarez, riječ: „ili“ zamjenjuje se riječju: „odnosno“, a poslije riječi: „u iznosu od“ dodaje se riječ: „najviše“.

Članom 20 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36 stav 1 riječ: „VII1“ zamjenjuje riječju: „VI“ i riječ: „ili“ zamjenjuje riječju: „i“.

Članom 21 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 36lj stav 1 poslije riječi: „za obavljanje funkcije člana komisije za vrednovanje;“ briše slovo „i“ i dodaje nova alineja koja glasi: „ako nesavjesno obavlja rad“, nakon čega se dodaje tačka zarez i slovo „i“.

Članom 22 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- U članu 38 stav 1 riječ: „razvoja“ zamjenjuje riječju: „unapređenja“.

Članom 23 Nacrta Zakona predviđeno je da se:

- Član 44 briše.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za potrebe sprovođenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama potrebno je obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore za finansiranje savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice.